

http://hendrikjangrievink.web-log.nl/hendrikjangrievink/thoughts_writing/index.html

Pleinmuseum (Archined Augustus 2005)

Deze zomer trekt het Pleinmuseum, langs de pleinen van zeven steden in Nederland en België. Van 20 t/m 26 juli stond het Pleinmuseum in Rotterdam, op de Wilhelminapier naast Hotel New York. ArchiNed wachtte tot zonsondergang en nam een kijkje.

Pleinmuseum is een mobiel tentoonstellingspaviljoen, ontworpen door René van Engelenburg, student aan het Sandberg Instituut in Amsterdam. Overdag is het paviljoen een gesloten vorm die refereert aan de traditionele White Cube. In iedere stad staat het paviljoen een week lang op een centraal gelegen plein. In die week presenteert het Pleinmuseum elke avond na zonsondergang een werk van een andere kunstenaar, dat speciaal voor dit paviljoen is ontworpen. De kunstenaars werden geselecteerd door gastcurator Meta Knol, curator moderne kunst bij het Centraal Museum.

"Het bijzondere van dit project is het verwachtingspatroon van de bezoeker", aldus van Engelenburg. "Dat is er namelijk niet. In het traditionele museum koopt de bezoeker een kaartje in de verwachting verrast te worden. Eigenlijk is iedere vorm van verrassing dan al uitgesloten. Het pleinmuseum is geen gesloten white cube, maar opent zich naar de bezoeker. Zo ontstaat een confrontatie met een publiek dat niet per sé van plan was om kunst te gaan zien."

Op de avond van ons bezoek staat grafisch kunstenaar Martijn Engelbrecht ingepland met een filmperformance die de prikkelende titel 'W.V.U.E.D.U.G.W.O.D.P?' draagt. De zon gaat onder en het pleinmuseum ontvouwt zich voor het aanwezige publiek. Een cameravrouw mengt zich onder het publiek en registreert met genadeloze close-ups de popcorn etende toeschouwers, die zichzelf direct op het 6 x 15 meter grote scherm kunnen bewonderen. De aanstekelijke jazz die onder de beelden gemixt wordt, maken het geheel tot een wat lacherige aangelegenheid, waarbij het publiek zélf de voorstelling is.

Net op het moment dat je denkt: nu weet ik het wel, slaat de sfeer om. De muziek valt weg en Engelbrecht verschijnt zelf - gewapend met een microfoon - in beeld, op de voet gevolgd door de camera. Nu pas wordt de

titel van de performance duidelijk. Aan willekeurige voorbijgangers stelt hij steeds dezelfde éne vraag: 'Wat Vindt U Ervan Dat U Gefilmd Wordt Op Dit Plein?'. Al bij de eerste poging komt hem dit op een klap in het gezicht te staan. Op het scherm is inmiddels de tekst 'dit plein is voorzien van videobewaking' verschenen. De reacties van de gefilmde personen lopen uiteen van filosofische bespiegelingen tot verlegen blikken, wat zo nu en dan mooie staaltjes van live-locatietelevisie oplevert.

Het is de opzet van de makers van het pleinmuseum geweest om een bijdrage te leveren aan de discussie over wat een museum kan zijn en hoe het functioneert in de publieke ruimte. Of ze hierin slagen geslaagd zijn, kan de bezoeker nog tot en met 22 september bekijken en ervaren. Het Pleinmuseum staat tot die tijd achtereenvolgens nog in de steden Nijmegen, Groningen, Antwerpen, Middelburg en eindigt in Amsterdam.

Door Hendrik-Jan Grievink